

Itä-Suomen aluehallintovirasto
Opetus- ja kulttuuritoimi vastuualue
PL 2
13035 Avi

10.10.2023

Selvitys (ISAVI/8218/2023) Itä-Suomen aluehallintovirastolle vuorohoidon järjestämisestä Liperin kunnassa

Itä-Suomen aluehallintovirastolle on tullut epäkohtailmoitus koskien Puolivälin päiväkodin vuorohoidon järjestämistä juhlapyhinä. Epäkohtailmoituksen mukaan kunta ei järjestä korvaavaa hoitoa, tai ainakaan sitä ei ole huoltajille tarjottu, vaan on kehoitettu pitämään esim. palkatonta vapaata tai järjestämään lapsen hoito muuten.

Varhaiskasvatuksen johtaja on aloittanut työskentelyn Liperin kunnalla 1.8.2023 ja hän on perehtynyt aluehallintoviraston pyytämiin tiedotteisiin vuorohoidon järjestämisestä sekä selvittänyt Liperin kunnan käytäntöjä.

Liperin varhaiskasvatuksessa on käytössä kirjalliset vuorohoidon pelisäännöt, jotka ovat selvityksen liitteenä. Jokaisen lapsen hoitoaika suunnitellaan yksilöllisesti vanhempien kanssa. Huomioon otetaan lapsen hyvinvointi, vanhempien työvuorot ja koko perheen riittävät lepoajat. Vuorohoitoa on tarvittaessa tarjolla kaikkina vuorokauden aikoina. Puolivälin päiväkotiyhdistyksellä on vuoropäiväkotikoti, joka on avoinna tarpeen mukaan myös iltaisin, öisin ja viikonloppuisin. Liperin kunnassa on yksi vuoropäiväkotikoti (Puoliväli) ja sen lisäksi Viinijärvellä järjestetään aamu- ja iltahoitoa arkisin klo 22 saakka.

Varhaiskasvatuksen johtaja on tiedustellut vuorohoidon järjestämistä juhlapyhinä esihenkilöiltä ja vuorohoitoyksikön esihenkilö ilmoitti käyneensä yhden perheen kanssa sähköpostilla keskustelua hoidon tarpeesta juhlapyhien yhteydessä. Tällöin esihenkilö oli ehdottanut kahta vaihtoehtoa perheelle seuraavasti: perhe voi järjestää hoitajan kotiin itse ja he saavat päivästä maksuhyvityksen sekä mahdollisista kuluista kohtuullisen korvauksen tai kunta palkkaa hoitajan perheelle kotiin. Täyttä varmuutta siitä, kuinka ilmoituksen tehnyttä henkilöä on ohjeistettu, ei ole mahdollista selvittää, koska ilmoittaja ei ole tiedossa.

Aamu- ja iltahoidon tarve on lisääntynyt viime vuosina, mutta yö- ja viikonloppuhoidon tarve on ollut vähäistä. Vuoropäiväkotikoti ei ole tämän vuoksi ollut automaattisesti auki juhlapyhinä, mutta tarvittaessa vuorohoitoa on järjestetty sitä tarvitseville. Yöhoito on toteutettu pääsääntöisesti niin, että hoitaja on tarvittaessa voinut mennä perheen kotiin. Näin on toimittu etenkin silloin, jos hoidontarve on ollut vain yksittäisessä perheessä ja perheelle on käynyt kyseinen järjestely.

Varhaiskasvatuksen 31.10.2022 päivätyssä tiedotteessa on ilmoitettu, että Puolivälin päiväkotitoiminta on kiinni jouluaattona 2022. Samoin juhannuksena 2023 päiväkotitoiminta on ollut kiinni. Kesäajan tiedote aukiolo- ja varahoitojärjestelyjä koskien on lähetetty 27.3.2023 päivätyllä ohjeella. Tiedote joulun- ja kesäajan hoidon järjestämisestä sekä aukioloaikoja koskien on lähetetty yli kuukautta ennen perheille, ja loma-aikojen yhteyteen ovat sisältyneet myös kyseiset juhlapyhät. Vaikka tiedotteissa on todettu, että päiväkodit ovat kiinni kyseisinä juhlapäivinä, on Liperin varhaiskasvatuksessa kuitenkin varauduttu järjestämään vuorohoitoa tarvittaessa esimerkiksi lapsen kotona. Tiedotteissa tämä varautuminen jää epäselväksi.

Perheille on pyritty ilmoittamaan ajoissa joulun- sekä kesäajan varahoitojärjestelyistä sen vuoksi, että heillä on halutessaan mahdollisuus järjestää tuolloin hoito itse ja heille on tarjottu siitä korvausta voimassa olleiden hyvityskäytänteiden mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen johtajan näkemyksen mukaan tiedotteita täytyy selkiyttää. Niiden tulee olla varahoitojärjestelyjen osalta yksityiskohtaisempia. Tiedotteissa ei kuitenkaan ole kehoitettu huoltajia pitämään palkatonta vapaata eikä selvitystä tehtäessä käynyt ilmi kenenkään ohjeistaneen perheitä toimimaan näin. Tiedotteissa on mainittu aina lisätietoja antavat henkilöt, joilta huoltajat ovat voineet kysyä vuorohoitoon liittyvistä järjestelyistä. Kyseiset tiedotteet on lisätty selvityksen liitteiksi. Varhaiskasvatuksen johtaja on käynyt palvelusuunnittelijan kanssa vuorohoidon aloituskäytänteet läpi, varmistaakseen, että hoidon aloituksen yhteydessä perheille annettu neuvonta ja ohjaus on laadukasta.

Epäselvyyksien välttämiseksi tulevien loma-aikojen ohjeistusta selvennetään. Tiedotteita tarkennetaan ja niihin kirjataan, että myös juhlapäivien aikana vuorohoitoa järjestetään sitä tarvitseville perheille. Vuorohoitopaikan voi saada lapsi, joka vanhempien työn tai opiskelun vuoksi tarvitsee hoitoa iltaisin, öisin ja/tai viikonloppuisin. Lokakuusta 2023 eteenpäin käytäntöä muutetaan niin, että vuorohoitoa järjestetään sitä tarvitseville juhlapäivien aikana ensisijaisesti päiväkodilla, ellei ole perusteltua syytä järjestää sitä esim. lapsen kotona. Palvelusuunnittelija on muokannut vuorohoidon ohjeistusta Liperin kunnan nettisivuille epäkohtailmoituksen saapumisen jälkeen.

Vuorohoitoa koskeva selvityspyyntö on tuotu tiedoksi hyvinvointipalveluiden johtoryhmälle sekä esihenkilöille, jotka vastaavat vuorohoidon toteuttamisesta kunnassa. Vuorohoidon järjestämisen käytännöistä on keskusteltu varhaiskasvatuksen johtoryhmässä, johon kuuluu molempien vuorohoitoa tarjoavien yksiköiden esihenkilöt.

Liperissä 10.10.2023

Tiina Korhonen
Varhaiskasvatuksen johtaja